

Er cun cuschinlar pon ins emprender rumantsch grischun

Ils scolasts e las scolastas da Vaz/Lai, Sched, Veulden e Razen èn stads a scola

■ (rc) Per duas emnas èn ils scolasts e las scolastas da Vaz/Lai, Sched, Veulden e Razen stads a scola per perfecziunar lur conuschienschas da rumantsch grischun ch'els instruechan en lur scolas. In accent extraordinari han ils manaders e las manadras dà cun il di spezial sut il titel «Cuschina grischuna». A las dudesch hai dà in gentar da «perdunanza» cun bizochels nairs, plain in pigna ed ina pluna desserts. En las scolas primaras rumantschas e talianas vegni instruì tudestg sco seconda lingua già dapi decennis. La schanza da pudair emprender rumantsch già durant il temp da scola primara han er las scolaras ed ils scolars da las vischnancas al cunfin linguistic rumantsch già dapi blers onns.

Instrucziun intensiva en rg

Dapi l'atun 1999 vegnan ils scolasts e las scolastas da las vischnancas numnadas instruids en rumantsch grischun. Questas vischnancas al cunfin linguistic èn sa decididas per questa nova furma, vul dir per il nov linguatg da scrittura rumantsch grischun en scola. Plaun plaun è la magistraglia vegnida introducida, durant in'emna en la didactica da l'instrucziun. Per amplifitgar lur competenza linguistica ha la magistraglia frequentà l'onn passà e quest onn in curs intensiv. L'instrucziun da rumantsch grischun è sincronisada cun quella da talian per la magistraglia tudestga. Il program ha comprendi dasper l'instrucziun dal rg era excursiuns en vischnancas rumantschas e per la seconda emna èn els sa dislocads en las Dolomitas, en il Tirol dal sid. Là han els emprendì diversas chaussas davart l'archeologia e la geologia da las Dolomitas, els han visità l'institut dolomitan per dumondas da linguatg sco er il museum ladin en Val Badia ed uschia vinavant.

Emprender rg cun cuschinlar

In dals puncts culminants dal curs da rumantsch grischun è stà la preparaziun dal gentar da «perdunanza» a la fin da l'emprima emna. Cun il cudesch da cuschinlar «Cuschigna surmirana», che è èdi en rumantsch grischun, ha mintga scolastA gî la pussaivladad da leger e da tscherner sez in menu, per il qual el è er

stà responsabel ch'el vegnia sin maisa. A la fin finala avev'ins sin maisa in menu propi sco da festas cun in prepast, pizochels nairs, plain in pigna, salata e quai che mintgin spetgava cun daletg, 4–5 sorts desserts, sco crema da caramella, momas da vin, peschs maghers, biscutins surmirans, turta da maila ed autre pli. Cun gronda fascinaziun han ins pudì ve-

Cun grond engaschament e plaschair han las scolastas preparà in gentar da «perdunanza». Dasper ils pizochels nairs hai dà er plain in pigna e salatas.

Ils umens èn sa deditgads plitost als desserts, uschia cun crema da caramella, turta da meila e momas da vin. Werner Carigiet è stà in dals manaders dal curs ed è sa mess er el vi da la platta per preparar ina spezialitàt, ils «peschs maghers».

FOTOS G. N. STGIER

sair co che mintgin sa concentrava sin sia spaisa per metter quella uschè perfetg sco pussaivel sin maisa. Interessant era ch'ins aveva temp da pensar e da discurrer rumantsch grischun cun auters collegas u cun ils manaders che assistivan en tut cas. Per ils ins gieva quai pli tgunsch, auters avevan pli grondas difficultads e forsa er anc retegnientschas da discurrer. En

mintga cas eran scolastAs e manaders/ dras motivads ed i regeva in'atmosfera empernaivla.

Cun il curs didactica da lingua e cun ils dus curs intensivs vegn terminà il perfecziunament da la ISL rumantsch grischun. La scolaziun ha cuzzà diesch emnas, e la mesadad da quellas durant il temp liber.